СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 3. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 6, 1987 No. 3. VOL. XCIV.

„І знов збереться у широкім колі Уся сім'я, привітна і проста!"

„РАДУЄМОСЯ І СЛАВИМО ТЕБЕ, СИНУ БОЖИЙ!"

Всечесному духівництву і вірним УАПЦ(С) у соборній Україні та які живуть по всьому світі Різдвяне Архипастирське Послання. Мир Божий і архипастирське благословення.

Сьогодні вся вселенна радується: народився Месія Ісус Христос для спасіння людства.

Там, у країні Ізраїля, в якому було найбільше Божих пророків, які благовістили про прихід Месії і промостили для Нього дорогу, — сталося, радуйтеся! Над Вифлеємом благословенна зоря сяє, у Благодатної Діви Марії від Духа Святого Син Божий Ісус Христос народився.

Янголи й архангели співають на небесах. І несуться радісні молитовні співи по всіх християнських церквах і хатах. І горять святочні лямпади і свічки і пахне тиміям. І кожна християнська душа є співучим Божим храмом, що урочисто славить Спасителя людства.

Радуйтеся, бо народився Всесвітній Опікун бідних і гнаних, бо й Сам народився у чужих яслах на сіні. Та за повідомленням янгола Господнього Його Батьки, Марія і Йосиип, мусіли негайно втікати до Єгипту, щоб урятувати Боже Дитятко. А як минула небезпека, то Свята Родина повернулася до свого міста Назарету, де й жив з ними Син Божий Ісус Христос.

Радуйтеся, народився Універсальний Лікар вселенної на нашій рясно-багатій пляненті Землі, який не тільки одразу виліковував Духом Святим найжахливіші хво-

(Закінчення на стор. 5)

М. Бутович

Микола Щербак

У СВЯТ ВЕЧІР

Як я чекав їх, тих годин святкових
В Господній Вечір — хвиле золота! —
Коли збиралась у широкім колі
Уся сім'я, привітна і проста.

Коли так ясно пломеніли свічі
У світлій хаті і в душі моїй.
Коли так щиро я дивився в вічі
Незнаній долі, сповненій надій...

Тоді, в Свят-Вечір, як у Божім раї —
В своїй господі і в своїм гурті.
Не думав я, що є світи безкраї,
Що хтось без рідних, хтось шука путі...

Не знав, не думав, що до сліз, до болю
Хтось мучиться, хтось корота літа.
Що десь комусь зима у свіжім полі
Не тільки шлях, а й стежку заміта...

Тепер я знаю.. Доля хилить плечі,
Лукава доля — в вихорі доріг...
Та вірю, вірю: знов у Святий Вечір
Переступлю я батьківський поріг.

І знов збереться у широкім колі
Уся сім'я, привітна і проста! ...
Як я чекаю їх, годин святкових,
В Господній Вечір — хвиле золота!

„НЕХАЙ ЖЕ МИЛУЄ НАС БОГ..."

(Різдвяне Архипастирське Послання до всечесного духівництва й побожних вірних Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) у вільному світі

І от зоря, що бачили вони на сході,
йшла поперед них, аж поки прийшла
й стала над тим місцем, де було Дитя.

(Матвія 2, 9)

У місті Вифлеємі, в церкві Народження, в завішаному лямпадами місці, на підлозі знаходиться велика срібна зоря з написом латинскьою мовою: „Тут від Діви Марії народився Христос". Це найсвятіше місце храму символізує ту зорю, яка привела трьох мудреців зі Сходу до цього міста і вказала їм місце де народився розшукуваний ними Цар юдейський — Христос Спаситель, що йому вони прийшли поклонитися, навчені Вифлеємською зорею. і принесли свої дари — золото, ладан і смирну (Мтв. 2, 11).

„Як примітили вони зорю, зрадувались дуже великою радістю" (Мтв. 2, 10), бо це наближався кінець їхньої далекої мандрівки, мета їхньої подорожі — побачити й поклонитися Народженому Богові як Дитяті, бо вони „бачили зорю його на сході" (Мтв. 2, 1) і як знавці небесних світил, знали, що вона означає незвичайну подію — народження Спасителя людства, про яке провіщали пророки. зокрема Ісая, кажучи: „Ось Діва прийме в утробі й породить Сина, і дадуть Йому ім'я Еммануїл, що значить: з нами Бог" (Мтв. 1,23), а янгол Господній сповістив вифлеємських пастухів у Різдвяну ніч словами: „Ось бо я звіщаю вам велику радість, що буде всім людям: Бо народився вам сьогодні Спас, що є Христос Господь, у місті Давидові" (Лук. 2,10-11), тобто у Вифлеємі.

Надвічно народжений від Отця без матері Син (Догматик 3-го голосу) нині народжується як Людина від Духа Святого і Марії Діви, і не незвичайне народження осяює своїм світлом Вифлеємська зоря, провісниця великої радости, що настала близько дві тисячі років тому, бо це народився Той, Хто свідчив Сам про Себе словами пророка Ісаї: „Дух Господній на Мені; для того Він помазав Мене, щоб Я благовістив убогим, послав Мене зціляти розбитих серцем, проповідувати невільникам волю, сліпим прозріння, одпустити змучених на волю, проповідувати рік Господній приємний" (Лук. 4, 18-19).

Вифлеємська зоря радости засяяла й нашому народові близько тисячу років тому, і з її світлом у душах наших предків таємно народився Христос, і народжувався далі в усіх наступних поколіннях, і аж досі народжується, тому й наше різдвяне вітання звучить: „Христос народжується!", а з уст тих, у кого Він народився, лунає відповідь: „Славмо Його!"

„Нехай же милує нас Бог і благословить, нехай засвітиться лице Його над нами" в це велике свято Божого змилування над людьми, а світло Вифлеємської зорі нехай проб'ється через густі хмари поневолення і радістю осяє наш побожний народ на Україні і вкаже йому й нам у розсіянні місце народження Сина Божого — у святих храмах Його і в наших віруючих душах.

† Ізяслав,
Єпископ Чигиринський

Дано на Різдво Христове
7 січня 1987 р.Б. при Св. Покровському
катедральному Соборі
в Чикаго, Іллиной, ЗСА.

В Австралії відбулася Ювілейна Пластова Зустріч

Аделайда, Австралія. — Тут на пластовій Оселі „Бескид" відбулася в часі між 23-ім грудня 1986 року і 3-ім січня 1987 року Ювілейна Пластова Зустріч у 75-річчя Українського Пласту, якою започатковано ці ювілейні святкування, що будуть проходити впродовж цілого 1987 року.

На зустріч зібралося 397 учасників — пластунів з Австралії, а крім того приїхало 16 пластунів з Канади, чотири із ЗСА і три з Німеччини.

Святочне відкриття зустрічі відбулося у вівторок 23-го грудня 1986 року, при прегарній літній погоді з участю численного українського громадянства та представників українських організацій Австралії. Комендантом зустрічі був пл. сен. Роман Олесницький, головою Ділового комітету пл.сен. Л. Голубович, дотеперішній голова Крайової Пластової Старшини. В рамках зустрічі в днях 25-го і 26-го грудня 1986 року відбувся 18-ий крайовий з'їзд Пласту в Австралії, який зібрав 100 учасників в тому 84 умандатованих делеґатів які обрали на чергову каденцію головою Крайової Пластової Старшини пл. сен. Юрія Суховерського, а головою Крайової Пластової Ради пл. сен. М. Теодорович. Відбувся також крайовий з'їзд старшого пластунства, на якому обрано булавною УСП ст. пл. Богданну Прудник, а на крайовому з'їзді сеніорату булавним УПС обрано пл. сен. Ростислава Теодоровича.

У четвер, 1-го січня 1987 року, відбувся на зустрічі показовий день для українського громадянства під кличем зустрічі „За прадідну славу!" У неділю, 28-го грудня, на зустрічі переведено з юнацтвом 8-му пластову Орликіяду, в якій брали участь представники всіх країн заступлених на зустрічі. Головну Пластову Булаву репрезентував на зустрічі пл.сен. Любомир Романків, колишній голова ГПБ.

Відзначать Січневі Роковини в Олбані

Олбані, Н. Й. (І.Д.). — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської Округи тут відбудуться Січневі Роковини в понеділок, 12-го січня 1987 року в залі будинку леґіслятури, у „Велл".

Від 10-ої год. буде відкрита мистецька виставка мистця М. Коргуна п. н. „1000-ліття Хрищення України". Святочна програма почнеться в год. 12-ій молитвою, відчитанням акту проголошення самостійности України з 22-го січня 1918 року, промовлятимуть сенатори й ассамблімени. Запрошений губернатор Маріо Кеомо. В мистецькій програмі виступить Ансамбль „Зорепад" під керівництвом Роми Прийми-Богачевської та Віри Кушнір. Потім у стейтовому сенаті й асамблеї ухвалять резолюцію про День Української Незалежности. Запрошуєть ся українське громадянство нюйоркського стейту до численної участи.

В неділю, 18-го січня в 4-ій год. відбудеться Січнева академія в залі Українського Клюбу у Вотервліті.

Появився реґіональний збірник „Збаражчина"

Недавно на книгарських полицях появився в серії Українського Архіву Наукового Товариства ім. Шевченка (том XXXI) другий том збірника „Збаражчина" Перший том вийшов у 1980 році.

У книзі вся увага звернена на села, їхню історію, побут, здобутки, сильні й слабі сторони організацій та на людей, які там працювали, віддаючи все своє знання й сили, а передусім вільний час, щоб піднести культурний рівень у селі, збудити свідомість і національне почуття та дати йому певну конкретну ціль.

Поява збірника особливо важлива в цю добу, коли совєтські автори під тиском влади брутально спотворюють Збаражчину, замовчують і фальшують факти з її минулого, пишуть про почуття і прагнення, невідомі населенню, ламають усякі канони життьової моралі, відкидають традиції минулого, проповідують „іудину любов" та спекулюють на високих поняттях, на яких росло й міцніло збаразьке село.

Збірник видано коштом Об'єднання Збаражчан Канади в Торонто.

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ З УКРАЇНСЬКИМИ В'ЯЗНЯМИ

Від 1976 року політв'язні в СССР відзначать голодівкою кожного 12-го січня як День Українського В'язня.

Згідно з постановою III Світового Конґресу Вільних Українців, щоб день 12-го січня щороку відзначувати як день солідарности з українськими політв'язнями в СССР, Комісія Прав Людини СКВУ закликає українську спільноту, а особливо молодечі організації, гідно відзначити цей день.

Переслідування в Україні продовжуються. Кожного року з України приходять тривожні вістки про дальші постійні переслідування, про поновні і безправні засуди політв'язнів і про мученицькі смерті українців-дисидентів.

Прохаємо організовану українську спільноту вільного світу дати всесторонню допомогу нашим сестрам і братам — українським політичним в'язням в СССР.

Комісія Прав Людини СКВУ

Влаштовують День Солідарности у Філядельфії

Філядельфія. — Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні під головуванням Уляни Мазуркевич відзначуватиме День Солідарности з українськими політв'язнями в СССР, у понеділок, 12-го січня 1987 року, о год. 12-ій полудня тут в міській ратуші в кімнаті 202 (кімнати прийнять мейора).

Слово матимуть Джеймс Монтґомері, заступник секретаря Державного департаменту в питаннях людських прав і гуманітарних справ і Ніна Строката. Виступить ансамбль бандуристів при школі св. о. Миколая у Філядельфії.

Посадник міста і члени міської ради та інші приятелі українців з американських політичних і громадських кіл також візьмуть участь.

„Ню Йорк Таймс" надрукував листа Ю. Зарицького

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" помістив у числі з 31-го грудня 1986 року в частині „Листи до редакції" також короткого листа Юрія Зарицького, дослідчого директора Інституту ім. А. Филипа Рендолфа, колись співредактора „Українського Тижневика", у якому він спростовує і доповнює інформацію газети про смерть в совєтському концтаборі відомого дисидента Анатолія Марченка, якого „Ню Йорк Таймс" називає „першим добре відомим дисидентом, який помер в ув'язненні".

На протязі останніх трьох років, — пише в листі Ю. Зарицький, — п'ять провідних совєтських оборонців прав людини і членів Гельсінкської групи померли у в'язницях, або в концтаборах, між ними три члени Української Гельсінкської Групи — Юрій Литвин, 50 років, покінчив, згідно із совєтською версією, „самогубством" в 1984 році; Олекса Тихий, учитель, помер 6-го травня 1984 року, цілковито занедбаний совєтськими табірними лікарями; Василь Стус, 47 років, непересічний поет, помер 9-го вересня 1985 року від занедбаної хвороби і частих знущань над ним совєтських таборових властей; Валерій Марченко (не пов'язаний родинно з А. Марченком), 37 років, помер від хвороби нирок 6-го жовтня 1984 року і Алексєй Нікітін, активіст незалежної робітничої юнії. Також Юрій Кукк, естонець, історик по фаху, помер у концтаборі в 1981 році.

Причиною чому ці люди „не були добре відомими" є західня преса, яка подає інформації в більшості тільки з Москви. Десятки дисидентів, оборонців національних і людських прав та членів Гельсінкських груп помиратимуть в майбутньо му повільно в численних совєтських ҐУЛаґах і не будуть „відомі", бо західні кореспонденти не завдають собі труду, щоб поглянути на ситуацію поза Москвою чи заглянути до інших республік, — закінчує свого добре обґрунтованого листа Ю. Зарицький.

Газета помістила також подібного листа Ричарда Шифтера, асистента секретаря для людських прав і гуманітарних справ в Державному департаменті ЗСА.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКАРАҐУА Даніель Ортеґа, звертаючись до народу з новорічним посланням, визнав, що сандіністи зазнали в минулому році тяжких втрат. За словами Д. Ортеґи, 1,019 урядових вояків були вбиті і 1,798 поранені. В той же час Ортеґа твердив, що контрас втратили понад 4,000 вбитими і перебувають в стані повного занепаду. Виступ Ортеґи був спростований лідером найбільшої антисандіністської групи Крайового демократичного фронту Адольфом Кальєро, який заявив, що Ортеґа втричі применшив втрати сандіністів і втричі перебільшив втрати повстанців. „На початку 1987 року всьому світові стане очевидним уразливість сандіністів, — сказав А. Кальєро. — Ми перенесемо війну безпосередньо до населених пунктів. Ми розширимо фронт по всій країні і завдяки тій допомозі, яку ми вже дістали і сподіваємось дістати в майбутньому, переможемо".

ВПЕРШЕ ВІД ТОГО ЧАСУ, як в китайських містах почалися демонстрації студентів за встановлення демократичних свобід, партійні лідери країни виступили з відкритою критикою демонстрантів. Пекінські газети, критикуючи учасників демонстрації, пишуть, що вони виступають проти диктатури пролетаріяту і тому можуть бути засуджені до тюремного ув'язнення терміном до п'яти років. Але в четвер, 1-го січня, студенти добились звільнення з тюрми 11 своїх товаришів.

ЗА ТРАДИЦІЄЮ КОРОЛЕВА Великобританії Єлисавета II вручила ордени Хрест Вікторії англійцям, які найбільш відзначилися. Ордени дістали 800 видатних спортовців, письменників, вчених, артистів і громадських діячів. Серед нагороджених є відома романістка Айрис Мердок, драматург Алан Екборн, композитор Пітер Дейвис та інші. В цьому році, порушивши традицію, королева вперше вручила Хрест Вікторії не-англійцеві. Цим щасливцем став 68-річний француз Жорж Санеґр, який служив дворецьким у герцога і герцогині Віндзорських.

В АМЕРИЦІ

КОРПОРАЦІЯ ЕКЗОН, яка є однією з найбільших у світі нафтових компаній, повідомила про припинення зв'язків з Південно-Африканською Республікою. Представниця корпорації заявила репортерам, що компанія володіє в ПАР двома невеликими підприємствами і що вони будуть продані місцевим, тобто південноафриканським власникам. На цих двох підприємствах працює біля 200 робітників, 60 відсотків яких є неграми. Екзон є 87-ою американською компанією, яка припинила економічні зв'язки з ПАР в 1985-86 роках.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО Інвестиґацій заявило, що робить прослідження в справі пасажира, який був ранений на літаку Юнайтед Ейр Боїнґ 737. 30-літній Беррі Роллинс був ранений, коли куля з пістолі прострілила його під час лету над Північною Каролайною. ФБІ робить інвестигацію в цій справі, щоб довідатись хто на землі стріляв по літаку.

В ЧИКАҐО 7-МІСЯЧНЕ немовлятко отримало печінку. Це вже четверта печінка, яку ця дівчинка отримала тому, що її оригінальна печінка була пошкоджена, а останні три пересаджування не вдались. Лікарі, які лікують дівчинку сказали, що не будуть знати чи печінка прийнялася аж за кілька днів. Нову печінку отримано від другого немовлятка.

БУРЯ У ФОРМІ МАЛОГО гурагану нанесла шкоди у Південній Каролайні сильними дощами і вітрами. Високі хвилі на побережжі стейту змили дерев'яні хідники, палуби і пісок та лишили дерев'яні тріски і сміття на вулицях. Буря також знищила електричні лінії, лишаючи мешканців біля побережжя без електрики.

1987 РІК ПОЧАВСЯ В Америці кількома смертними випадками. В Ню Йорку загинуло 10 осіб. Також був поранений один поліціянт, який повертався додому після своєї служби на Таймс Сквері. Крім нюйоркських випадків в Луїзіяні вбито одну жінку та поранено п'ятьох осіб у корчмі.

БАГАТО ОСІБ ПОСТРАЖДАЛИ В ЗАЛІЗНИЧНІЙ КАТАСТРОФІ

Балтімор, Мд. — В неділю, 4-го січня ц.р., тут трапилася одна з більших залізничних катастроф у якій загинуло 13 осіб і понад 175 осіб були поранені і їх треба було поспішно перевезти до довколишніх шпиталів. Поїзд Амтрак, який складався із 12-ти вагонів і був виповнений по вінця пасажирами, які поверталися додому з новоріних вакацій їдучи на північ до Ню Йорку, а потім до Бостону, зударився, їдучи повною силою, з льокомотивою водій якої зіґнорувавши сиґнали, в'їхав на ті самі рейки, якими гнався пасажирський поїзд.

Усі 12 вагонів вилетіли з рейок, а тоді, як заявив очевидець, наступило пекло. В повітрі летіли тіла пасажирів, валізки й іші речі, скрипіло залізо, ґуділи серени і сичав дим з горіючої льокомотиви. Су Мартін, речник компанії Амтрек заявила, що не треба виключати збільшення жертв забитими, тому, що рятункова акція продожвується і, як сподіваються, деякі особи можуть ще бути поранені, або забиті під грузами розторощених вагонів.

Джозеф Т. Нелл, член крайової ради транспортації відмітив, що ця катастрофа була одна з найсерйозніших і найбільш трагічних, яка трапилася в останньому десятиріччі. Нелл підкреслив, що спеціялісти стараються тепер вияснити чи катастрофа наступила у висліді тільки зудару, чи також рейки були переставлені в іншому напрямі. Катастрофа наступила на перехресті де поїзди з чотирьох вливаються у дві лінії, а потім в'їжджають на міст.

Остання велика катастрофа поїзду трапилася в 1972 році в Чикаго, де загинуло було 45 осіб, а перед тим в 1971 році в Саллем, Ілл., у якій жертвами стали 11 осіб

Очевидно, в наслідок цієї катастрофи поїзди Амтрек не корсували в неділю між Вашінґтоном і Ню Йорком, але керівництво компанії обіцяло нормальний рух поїздів у понеділок, хоч ніхто не мав відваги запевнити нормального сполучення на лініях північносхідньої сітки. Рятункова команда, яка складається з 200 осіб, багатьох лікарів, парамедиків і поліціянтів, продовжували рятункову акцію ще в понеділок.

Після страшного вогню в готелі в Сан Хуан, Пуерто Ріко, у якому загинуло 95 осіб, катастрофа на залізниці була черговою трагедією в ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Щоб здійснилися мрії

Український народ здавна любить традиції. Він дбайливо плекає їх, передає з покоління в покоління, дбаючи, щоб і на поселеннях вони збереглися. Тому в навечір'я Різдва Христового ми за старим прадідівським звичаєм засідаємо до святочного столу, щоб у родинному колі за святою вечерею віддати шану новонародженому Спаситeлеві. І хоч нема тепер у нас усіх в куті пшеничного снопа – „дідуха", а на столі запашного сіна, як це було в Україні, від цього святковий настрій не применшується.

Різдвяні Свята для українців, як і для багатьох інших народів, є найбільш радісними, бо вони знаменують народження Христа-Спасителя. Однак у цей день багатьох з нас огортає туга за рідним краєм, за далекою поневоленою батьківщиною. І в цьому нема нічого дивного. Ми думаємо про своїх рідних і близьких, згадуємо друзів дитинства, які залишилися там, за Залізною заслоною, і все ще плекаємо надію, що настане час, коли ми знову засядемо разом до родинного різдвяного стола.

Тут, у вільному світі, ми маємо всі можливості за старим звичаєм святкувати Різдво Христове. Ми можемо піти до церкви, можемо вільно колядувати, чого позбавлені наші брати в Україні. У багатьох селах і містах церкви замкнені, зруйновані, а люди змушені у різдвяні свята іти до праці. Не мають права йти до церкви чи колядувати і школярі та молодь.

Сумними є цьогорічні свята і для тисяч мешканців Чорнобиля та його околиць, які змушені були залишити рідні домівки. Багато з них вперше обходять свята без рідних чи близьких, які загинули в страшній катастрофі, що спіткала український народ.

Збільшилася кількість родин, які засіли до святвечірнього столу без своїх синів, що полягли на полі бою в окупованому совєтськими військами Афганістані. Бо нема нині в Україні міста чи села, в якому не оплакували б своїх рідних, що стали жертвою окупації цієї далекої для нас країни.

Все ще перебувають на засланні, в тюрмах і концтаборах сотні українців. Сумними є Різдвяні Свята для Юрія Шухевича, Йосифа Тереллі, Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Миколи та Раїси Руденків, Івана Кандиби, Оксани Попович, Миколи Горбаля, Зіновія Красівського, Вячеслава Чорновола та багатьох інших політичних в'язнів і їх родин. Тож коли ми засядемо у Свят-Вечір до святкового столу, згадаймо в думках про цих апостолів правди, що все ще позбавлені можливости вільно молитися, колядувати, славити Новонародженого. А в день Різдва Христового помолімся, щоб Син Божий зіслав для нашого поневоленого народу кращу долю. Щоб здійснилася давня мрія і ми могли зібратися разом на рідній землі та на повні груди заколядувати „Бог Предвічний народився!"

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

РІЗДВЯНА ДРАМА

Як повітря ми потребуємо Христа. Він основа нашої свідомости; Він підстава нашого життя; Він мотивація нашої любови; Він просто сутність наша. Але навіть не усвідомлюючи цього, ми чомусь намагаємося зформувати інший, якийсь свій образ Спасителя, що має дуже мало спільного із справжнім Христом. Син Бога Живого, Який народився від Діви у Вифлеємі, згідно з пророцтвами, тепер у наших поняттях і писаннях цілком не той Христос, Якого чекав світ, Який приніс спасіння людям і примирення з Богом. Який став Краєугольним Каменем життя, а якийсь такий, який підходить під формули наших сьогоднішніх спрощених „потреб". Зауважте: майже нема тепер тих, які намагалися б пізнати Христа і слідувати за Ним; більшість найвище цитує Його, пробуючи доказати якусь „свою" рацію чи правду.

Усе наведене особливо важливе для нас: ми ж ізвідси виводимо свою свідомість. Скажім інакше: рівень пізнання Христа і контакту з Ним, визначує стан нашої свідомости та вартість духового дозрівання. І якраз тут починається драма: Христос усе чомусь не такий, якого нам треба. Оце вже цілих три четверті століття особливо наша, українська драма: Христос не такий, якого нам треба було в період державного відродження, не такий в час голодомору, не такий під час завірюхи Другої світової війни, і не такий Він, якого нам треба навіть сьогодні. Звідси й спроби формувати свого Христа: дитятко в сіні, оборонець покривджених, символ правди, символ життя, символ воскресіння, провісник українського воскресіння, символ, символ... а Христа нема. Нема Його у всіх наших найхристіяніших святкуваннях: є традиції, є форми, є слово, є фрази, а Христа — нема. Не живемо ми по-Христу, не діємо як Його послідовники, не несемо заповіданого світла у світ; просто нема Його в серцях наших.

Чому це? Причин наводять багато та різноманітних, кому яка до вподоби. Але центральна чи початкова тут буде та, що ми тепер звикли все в житті і формувати та будувати та розуміти у вимірах тільки цього світу. Якраз у цьому місці наш шлях заломлюється у напрямок на манівці. На тому напрямку дуже туманно чути слова Господа про Царство Його, що не з цього світу. А відтак і взагалі голос від Бога не доходить..

Трапляються особисті зустрічі з Христом; либонь у всіх вони бувають. Але розпізнати це вдається нечисленним одиницям: тут заважає привичка бачити інший образ Христа. Та й „Я" тоді протискається на перший плян. Заслонює собою Христа. Формується стан відворотних вартостей, атмосфера неправди. І так у неправді минається час наш тут, на цьому світі. Божі головна неправда те, що людина живе отих незамітних 60 чи 80 років; людина живе вічно. І Христос засвідчив це Своїм воскресінням: християни не вмирають, — запевнив Він, — вони тільки переходять у інше життя.

Тут Христос, виключно Христос, робить різницю. І тут драма наша...

Одначе, не зважаючи на наші недоліки від наставлення, „Ой, дивнеє ж народження Божого Сина"... Воно таки стає рубіконом у нашому житті. Якщо й не у таких могутніх проявах як, скажім, у Руденків, Григоренків, Лук'яненків, то у не менш важливих формах особистих прозрінь чи балянсів життьових непорозумінь... Остаточно таки „Нова радість стала, якої не бувало..."

1986

Д-р Михайло Пиріг

Наші колядки

Празник Різдва Христового від давен-давна обходили дуже врочисто в нашому народі. На це торжество постало багато пісеньок, які названо колядками ще зі старосвітських часів. Ці колядки передавалися співом з покоління в покоління аж досьогодні. У нашій літературі вони зараховувалися до усної народної словесности. Ніякий нарід не має таких гарних колядок, як ми. Наша народна ноша, яка також не має собі рівної в жадному іншому народі — це є звичаї – обичаї наших предків.

Божеством наших предків, ще перед прийняттям християнства було сонечко (сонце). Звали його „Лад" а празник в його честь, був празник „Ко-Ладу", з цього пісні, що їх співаємо під час свят, пізніше називалися „Коляди".

Святкували цей празник дуже величаво. Велич цього свята після прийняття християнства наші предки злучили зі Святим Різдвом, доповняючи словами і традицією „Народження Христа".

Ще до наших часів залишилися на українських землях деякі звичаї-традиції, обходження Різвяних Свят.

Варта б згадати як ходили з колядою. Колядники мусіли точно притримуватися обичаїв, щоб часом не вразити якого господаря.

Колядники ставали перед обійстям господаря, а один підходив під вікно й питав: „Чи дозволите, пане господарю, заколядувати, цей дім розвеселити, Ірода засмутити!" А йому відповідали з хати: „Просимо колядуйте!"

Переколядувавши говорили: „Будьте здорові! Даруй, Боже, щастя, долю, всего вволю, а хліба найбільше! А до хліба посилай, Боже, капусту, буряки, огірки, щоби діждати садити а пізніше в добрім здоров'ї споживати!" А взявши коляду, говорили: „Пішли Вам Боже, здоров'я в ваш дім — на родиноньку, щастячко на двір — на худобоньку, на родиноньку на багатую, на худобоньку на рогатую!"

Богдан Остап'юк

РІЗДВО В МАЯМІ

(Різдвяні контрасти)

Малим хлопцем прочитав я „Пригоди Робінзона Крузо". Ці фантастичні пригоди так захопили мене, що протягом одного дня прочитав я цілу книжку. Мені тоді мріялось дуже побувати на цих Караїбських островах... Минали роки, змінялись події. Пам'ятного 1944 року на провесні прийшлося покидати рідну землю, а влітку того ж року залишив останній клаптик — чудову Лемківщину над срібнолентим Сяном. Після скитальської мандрівки опинилося багато з нас у новій батьківщині Вашінгтона. Химерна доля закинула мене на південний шпиль Америки, в чарівну Фльориду. І так більше як після 50-ти років, мої дитячі мрії здійснились...

І ось зближається Різдво, яке ми святкуватимемо у цій субтропічній країні, де немає зими, снігу, морозу, ані сніжних хуртовин, але панує справжня, вічна весна. Сьогодні — грудень — чудова погода, температура сягає до 85 ступнів Фаренгайта. Ясне, голубе безхмарне небо, все зеленіє, цвіте. Зеленіють пальми на побережжях океану, в парках та поміж домами. У променях сонця багряніють чудові квіти поінсетії, яку американці називають „крістмес трі", міняються кольорами кущі кротонів та різних декоративних дерев. На Фльориді з'являються різні птиці, які прилетіли сюди з далекої півночі. Починає знову співати фльоридський соловейко „мокендбирд". Манюсенькі пташки з родини колібрів „ганінгбирд" літають з незвичайною швидкістю з квітів на квітку, та своїм тонесеньким дзюбком спивають з них нектар-амброзію. При цьому вони швидко тріпочуть крильцями, що, здається, зависають у повітрі.

У Маямі, як зрештою і в інших містах Америки, завважується типовий американський „Крістмес спирит", який до речі не має нічого спільного з нашою різдвяною традицією. Головна вулиця на „давн тавні" Вест Флялер уже від Дня Подяки прикрашена гірляндами, „санта клавсами" та іншими цяцьками, освічена вечорами, робить гарне враження. Дзвонять дзвінки членів Армії Спасіння, які збирають датки для бідних. З ними конкурують чинні прихильники індійського йоги, які босоніж проходжуються тією вулицею з закиненою плахтою через плече пестрої матерії, неначе тоги, з голеною головою з різними знаками на обличчі, вони теж збирають... Великі крамниці т.зв. „департмент сторс", переповнені всякими товарами, попри які проходять товпи різнокольрових покупців, серед яких переважають кубинці, найновіші „діністи" з-поза бамбусової заслони... Їх тут у Маямі є понад чвертьмільйона. Вони тут мають свої власні підприємства, фабрики, майстерні тощо. Три четверті газолінових станцій у їхніх руках. Усюди через гучномовці линуть мелодії коляд (це, мабуть, єдине що нагадує Різдво), звуки яких переплітаються з рекламами купців, які захвалюють свої товари. Для них це найбільших бизнес у цьому часі. Вони цілий рік чекають на цей різдвяний сезон, щоб пропхати своє барахло...

Від ряду років прикращують місцеві громадяни свої доми, вілли світляними декораціями. Особливо гарно виглядають освічені пальми, дахи домів, великі фігури „санта клавсів" з саньми та оленями, вертепи та інше. Останніми роками влаштовуються конкурси за найкращі декорації. Деякі громадяни видають на такі святкові декорації тисячі долярів...

* * *

Наша маямська громада влаштовує кожного року Свят-Вечори в своїх церквах, католицька за новим, а православна за старим календарем (Коли ж нарешті будемо святкувати разом?). Є тут ялинка, кутя, сіно, дідух та традиційні 12 страв, що їх приготовляють працьовиті жінки церковних братств. Дуже часто на такі Свят-Вечори приходять наші гості-земляки з Канади та північних стейтів ЗСА. Вони, неначе ті перелетні птахи, вже вспіли втекти з далекої, холодної півночі, щоб тут у теплій соняшній Фльориді загріти свої кості... на золотому піску та скупатися у цілющих водах океану. У святковому скупчені лише наша предвічна коляда, а учасники Свят-Вечора діляться спогадами про давньоминуле. В той спосіб і в цьому коспополітичному місті зберігає наша громада наші різдвяні звичаї та традиції.

Але ані цей „Крістмес спирит" ані наші спільні Свят-Вечори маямської громади не заступлять нашого Різдва, яке ми колись, понад 40 років тому, святкували на рідній землі. Наш добровільний скиталець, славний поет Галицького Поділля Богдан Лепкий, який більшу частину свого життя прожив на чужині, так прекрасно змалював чар Різдва у нашому народі, в своїх неповторних різдвяних віршах. Ось один з них:

Дідух під ногами
І сніп на покуттю,
Мати білими руками
кладе на стіл кутю.
Мак, мед і пшениця —
Старосвітська страва.
Щось забуте, давне снить
Спомином ласкавим.

Щось давно забуте
Та для серця вічне,
Через гори-доли чути
Наше „Бог Предвічний"
Через гори-доли,
Мов з другого світа,
Йдуть до тебе з колядою
Молодії літа.

Відчиняйте двері!
Накривайте столи!
Бо вже такі, як були ми,
Не будем ніколи...

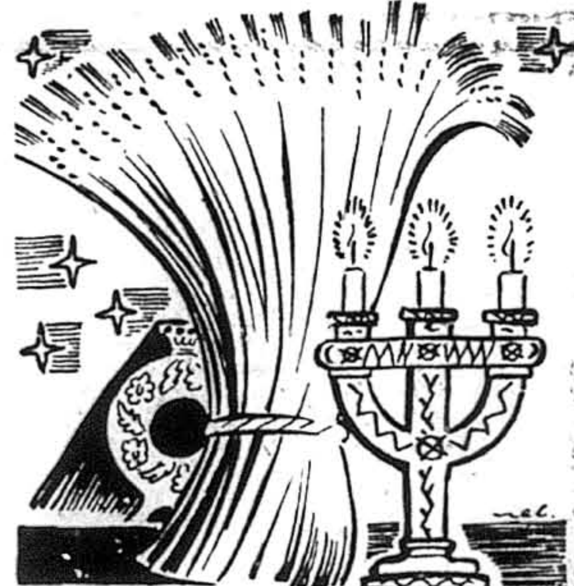
Теодот Галіп

Коляда

Сійся, родися,
Жито-пшениця,
В цвіт уберися,
В рай обернися,
Рідна землице;
Ниви родимі
Широкополі,
Гори високі,
Сторожі волі!...
Радуйся земле!—
Пустять морози,

Вся Україна
Зазеленіє...
З весняним громом
Дійде проломом
Слово обнови;
Легіт повіє,
Сироти голі
Скинуть окови,
Стануть питати
Правди й волі...
Радуйся, земле!...

(Теодот Галіп, поет-лірик, народився 1873 року на Буковині.)

О. Кузьмович

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ

Ляля витягнула із скриньки пошту і ще в плащі сіла у кухні переглядати. Не було нічого цікавого, декілька реклям на післясвяточну випродаж, телефонічний рахунок і, як звичайно, рівночасно три „Свободи", вже добре задавнені. Кинула оком на третю сторінку хто помер, а відтак переглянула на першій — новини з українського життя: ялинки, концерти, найновіші інформації про процес Дем'янюка. Нагло її зір зупинився на вістці: „Український фізик доповідатиме на міжнародному конгресі в Ню Йорку".

Ляля двічі прочитала добре їй знайоме ім'я і прізвище; справді стояло чорним по білому: Юрій Косівський. Та ж це Юрко, її давня любов, якої не вдалося ніколи забути. Перед очами стали давні картини, немов полинялі від надмірного сонця, що тоді, здавалось, немов світило без перерви для них обоїх. Мандрівки у прегарні альпійські околиці, біля переселенчого табору, палкі поцілунки на теплій запашній поляні, місячні ночі при ватрах і мрії про спільне життя. Ці останні розвіяла мама Юрка, яка заявила, що Ляля не надається на дружину для її „геніяльного" сина і що краще як вони якнайскоріше розійдуться.

Ляля ніколи не могла цього забути, не так цій чужій, німецького роду, жінці як Юркові („Лялю зрозумій, мама тільки мене одного має, я не можу її залишити самою тут в Німеччині") Глибоко вражена виїхала з батьками до Америки і більше про Юрка навіть не говорила та не чула про нього, аж тут тепер ця вістка у „Свободі" розбурхала силоміць приспані спомини. Дзвінок телефону прикликав до дійсности:

— Мамо, коли завтра приїхати на Свят Вечір? Бо знаєш, діти сплять по полудні а Ромко мусить працювати... — голос дочки був, як звичайно, діловий і Ляля на його звук здала собі справу, що витратила на думку про Юрка майже годину дорогоцінного часу, що був призначений на приготування Свят Вечора.

Кинула ще раз оком на вістку: „Боже, та ж це саме завтра він буде тут в Ню Йорку доповідати, стоїть написане, 6-го січня 1986 року..."

Лялю огорнув неспокій, а думки літали немов сполохані птахи: „Саме в день нашого Свят Вечора він буде так близько. А що як би поїхати на місце конференції, віднайти його і запросити."

Цілу ніч перекидалася на ліжку, а сон ніяк не брав. Раннім ранком постановила: поїде до готелю, віднайте Юрка, а тоді побачить що буде. Щастя, що звільнилася на цей день, як кожного року із праці і що має вже все готове до вечері.

* * *

Лялі здавалося, що має серце у горлі, коли станула на порозі реєстраційної залі куди її спрямували. Там групками стояли члени конференції, молоді, старші, всі незнайомі обличчя — десятки облич. Її зір перебігав від одного до другого — як це можливе, щоб не могла розпізнати Юрка? Скільки разів прикликала у пам'яті у всіх важких хвилинах життя його постать: високу, струнку, з ясним неспокійним волоссям, що спадало на чоло.

Ляля підійшла до реєстраційного стола і поспитала за професором Косівським. Їй показали на групку статечних з течками під пахою осібняків, що поважно про щось дискутували. Високий, лисий, із великими роговими окулярами незнайомий, вп'яливши очі в Лялю, що саме підходила до групки, нагло викрикнув із запитом у голосі: „Ляля"? Юрко був видимо порушений несподіваною зустріччю, а Ляля заскочена його зміненим виглядом. Вияснювала, що зі „Свободи" довідалася про його приїзд а він вибачався, що не повідомив, але „не мав адреси". У кількох незугарних реченнях вияснилася доля тридцяти років: Юрко залишився вірний мамі аж до її недавньої смерти, а Лялине подружжя, „на злість" Юркові закінчилося розводом: дочки вже на своєму, а вона живе сама. Юрко був розсіяний, неспокійний, вибачався, що мусить зараз іти на залю.

— Чи ти сьогодні ввечері вільний? Сьогодні чейже Свят-Вечір — з трудом виявила Ляля бажання, що товклося в неї цілу ніч.

Він записав на картці адресу і телефон та приобіцяв, що „зробить все можливе", щоб прийти.

* * *

Цілий день настрої Лялі змінялися з години на годину. То була лиха на себе, що відважилася запросити на цей вечір цю немов зовсім чужу людину, то знову пригадувала „свого" Юрка, таким як залишився у її мріях — і тепла хвиля заливала серце.

— А може він однак лише зовнішньо змінився, а покажеться таким самим як його любила?

Була повна вичікування — прийде — чи ні? Який буде цей Свят-Вечір, яка його зустріч з її дочками?

Застелила стіл з особливою дбайливістю, кладучи „на кожний випадок" одне накриття більше. Уважно прикрасила обличчя, щоб не було видно зморщок і почепила коралі, що колись дістала від Юрка, — як казав тоді — замість перстеня.

* * *

— Бабуню, чому ти накрила на сім осіб, як нас лише шість? — завважила цікава на все Таня, і Ляля мусіла відразу виясняти усім що і як. Дочки були трохи здивовані, що мама запросила на такий родинний вечір чужу їм людину, внучата з цікавістю питали „хто цей пан є", а Ляля інформувала, що це давній знайомий, який приїхав тут на конференцію, нікого він не має, а у „Свят-Вечір треба пригорнути самітних".

Перші хвилини після приїзду Юрка були штивні та натягнені, як струна. Ніхто не знав що говорити, як поступати. Юрко придивлявся усім уважно з-поза окулярів і вбільшості мовчав.

Ляля аж на сам кінець підійшла до нього з просфорою без слова подала йому її, а він поцілував її за европейським звичаєм в руку, що внучата привітали сміхом.

Вечеря велася на чемностевій розмові, а Ляля бігала поміж кухнею а їдальнею, ставлячи все нові святвечірні потрави.

Найбільше забавляв гостя зять, порівнюючи життя в ЗСА і Німеччині, подавав ціни, які Юрка видимо цікавили, говорено про новий і старий календар та хто як святкує. Зять, як звичайно, раз-у-раз звертав увагу дітям, що погано їдять, у висліді чого Таня вилляла ложку борщу на білу скатерть і голосно розплакалася.

Юрко видимо незвичний до малих дітей і галасу, який вони вичиняють, зі здивуванням підніс брови і замовк. А Ляля в душі була лиха на себе, за це, що його запросила і рішуче мала досить цілого вечора, зіпсованого святвечірнього настрою та хотіла заховатися у мишачу нору.

А все ж навіяна якоюсь неоправданою романтикою, вичікувала від того вечора чогось надзвичайного, як у всіх своїх несповнених мріях про того Юрка, якого залишила перед десятками років.

* * *

Як звичайно, для дітей кульмінаційною точкою Свят-Вечора були дарунки під ялинкою і тут знову гість стояв непричасний, чужий та приглядався метушні з легко іронічним усміхом.

Вкінці діти роз'їхалися, як звичайно в поспіху та з криком, і Ляля залишилася з Юрком сама. Налляла вина в чарки і з неоправданим биттям серця присілася біля нього у вітальні.

— Пам'ятаєш Різдво 48-го року? Ти був у нас на такому таборовому бідному Свят-Вечорі, але було так святочно і тепло.

— Певне, що пам'ятаю, бо мама робила мені довго докори за цей вечір, тому що батько вже тоді був хворий, а я „пігнався" до тебе.

— А пам'ятаєш, як ми ходили колядувати? — Ляля не могла ніяк повернути до дійсности і снувала спомини, які нагло з появою Юрка так різко ожили.

— Залиши згадувати старі часи, Лялю, я і так ніколи не прив'язував до Свят-Вечора такого значення, бож ми з мамою святкували 25-го грудня. Скажи краще щось про себе. Чи твій чоловік платить тобі добрі аліменти? А ця хата твоя, чи маєш її зі своїм „екс" чоловіком на половину? Бо знаєш, фінансове забезпечення тепер дуже важливе. А ти добре заробляєш?

Ляля була докраю здивована тими питаннями. Її романтичний Юрко про таке думає, адже сидять тут вони удвоє, „як колись", біля ялинки?

— Не турбуйся мною — відповіла коротко — я даю собі добре раду.

— А як ти живеш, так зовсім без мужчини? Маєш якогось приятеля? Бо я як бачиш, завдяки опіці мами добре тримаюся і готовий до не одного... Знаєш, вона бідна до смерти не могла тобі простити, що ти мене покинула.

Ляля оторопіла... Це вже справді не до повірення! — Та ж ти добре знав, що це я для неї не була вистачаючо доброю для її сина і вона мені це просто в очі сказала. Ти справді забув? — сказала вона.

— Ах, чи це таке важливе тепер, — відмахнувся рукою Юрко — я так думав, їдучи до тебе, що я тепер зовсім вільний, ти також вільна, дочки тебе вже не потребують, а моя професорська платня і твої доляри дали б нам у Німеччині вигідне життя. Що ти думаєш про це?

Ляля відчула нагло холод, який повіяв на неї від цеї людини, яка у її мріях була така інакша.

А тут Юрко відклавши чашку з вином, присувався до неї щораз ближче і вона всупереч словам думала: а може, однак, їй це все причулося і Юрко візьме її в обійми, як було раніше?

— Не гнівайся Лялю, але чи ти могла б мені приготовити склянку теплого молока з медом? Це дуже добре ввечері на спокійний сон і мама завжди дивилась за цим, щоб я його пив.

Ляля мовчки вибігла з кімнати і довго поралася із тим молоком, щоб успокоїти себе внутрішньо.

(Закінчення на стор. 5)

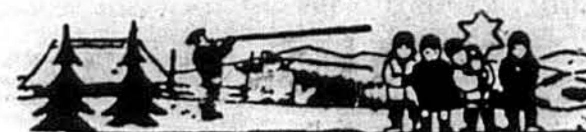
З Різдвом Христовим і Новим Роком!

ПОЛІЦІЯ КУРОРТНОГО альпійського міста Мерано в Італії повідомила, що в місцевому готелі, де в цей час перебував міністер закордонних справ Італії Джуліо Андреотті, стався вибух, який причинив значної шкоди будинкові. Дж. Андреотті та інші особи, що перебували в готелі, не постраждали. Представник терористичної орґанізації Ливанської революційної бриґади зателефонував в італійське пресове аґентство і від імени своєї групи взяв відповідальність за замах. Він не пояснив мотивів замаху і не висунув ніяких вимог. Сам Андреотті й італійська поліція вважають, що вибух є справою рук, тирольських сепаратистів — німців, які вимагають приєднання частини італійської провінції Трентіно до Австрії. Ця територія відійшла до Італії після Першої світової війни.

ЗЕМЛЕТРУС, ЯКИЙ сягав 3,6 на скалі Ріхтера, потряс південну Каліфорнію в околиці Палм Спрінґс у четвер, 1-го січня 1987 року. Землетрус був в пустині і тому не заподіяв ніякої шкоди та нікого не поранив.

Ще один український лікар

Цього літа Татяна, доня д-ра Богдана і Надії Масик, закінчила ґрадуацією свої лікарські студії на медичному факультеті в Енсенаді, Мехіко, відбуваючи клінічні семестри в ЗСА (Толідо, Огайо) і тепер робить заходи щодо нострифікації свого диплому в ЗСА та специялізації в медичній галузі свого зацікавлення.

Д-р Татяна Масик

Цікаво, що медицина стала, так би мовити, родинним фахом та зайняттям: сестра Татяни Тамара та брат Тарас уже давніше закінчили медичні студії, а тепер закінчують свої специялізації. Сестра Таїса ще студіює медицину, а батько Татяни теж лікар (тепер працює медичним директором психіятричного державного шпиталя в Толідо, Огайо). Св. п. дідусь Григорій був також лікарем, а покійна бабуся Анастазія була фельдшером ще за царських часів та під час Визвольних Змагань на Україні.

Татяна народилася в Толідо, Огайо, в 1962 році, де закінчила середню освіту та Академію св. Урсули. Потім вона поїхала до Мехіко на медичні студії. Передмедичні предмети Татяна закінчила в університеті Толідо.

Уже від шести років свого віку Татяна перебувала щороку влітку на православному таборі „Київ" біля Торонто в Канаді та на сумівській оселі „Київ" біля Дітройту.

Татяна завжди була великим спортовцем. Лещатарство, здається, все було і є найулюбленішим з усіх різноманітних спортів і примушувало Татяну щороку шукати пухкий сніг в далеких австрійських і німецьких Альпах та високих західньо-американських горах.

Бажаємо Татяні Масик багато щастя та успіху на довгій дорозі лікарської кар'єри, яка ще її—як і всіх молодих лікарів—очікує перед досягненням остаточного фіналу.

Д-р С. Очеретько

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. СІЧ" — Н. ДЖ. „АМЕРІКЕНС" С. К. 1:1

В неділю, 14-го грудня м.р., відбулася чергова рунда розгривок за чемпіонат вищої дивізії Ґарден Стейт Ліги Ню Джерзі. Перша дружина „Ч. Січі" зустріла у себе на площі Фарчерс Ґров в Юніон лідера цієї дивізії, сильний клюб Ню Джерзі „Амерікенс". Якщо йдеться про перебіг звітової гри, то в ній „Січовики", що в біжучому сезоні ще не програли жодних змагань, володіли ініціятивою, вели 1:0, але закінчили ремісовим вислідом 1:1.

До перерви був 0:0, не зважаючи на добрі можливості до відкриття конто голів, що їх мали обидві дружини. Не тільки Андрій Бакун, Чекійо, Ансальмо і Брієнза постійно з'являлися в підворітті гостей. Ставив складні завдання дефензиві Амерікенс-Апосато, не раз вдавався до гострих і несподіваних рейдів — Торій. Одначе першу несподівану, критичну ситуацію під воротами господарів створили гості коли в 29-ій хвилині в часі швидкої контратаки оборонець „Ч. Січі" нарушив правило гри на карному полі і суддя призначив карний стріл. Завдяки знаменитому вчинкові воротаря Маріяна Хамуляка, який чудово оборонив цей стріл, вислід залишився незмінним. Після перерви „Січовики" продовжували панувати на грищі, ввесь час надавали тон в грі і тільки завдяки енерґійній обороні і доброму воротареві вислід не мінявся. Щойно в 72-ій хвилині оборонці і воротар Амерікенс. виявилися безрадними коли з гарної акції нашого нападу Андрій Бакун з подачі лівого крилового без затримки сильним ударом післав м'яч в лівий кут воріт гостей. Ведучи 1:0, „Січовики" ще створили декілька критичних ситуацій під воротами Амерікенс, але м'яч із стрілів Бакуна, Чекія, Ансальма і Апосата, непослушно оминав ворота, або його вдало виловлював воротар. Коли гра вже добігала до кінця і виглядало, що вислід залишиться незмінним, амбітні суперники ще зуміли провести одну контратаку, примусити дефензиву „Ч. Січі" до помилки і у 86-ій хвилині зрівняли 1:1. Напочатку помилково вибіг з воріт Хамуляк, але він все таки відбив ведений суперником м'яч, одначе оборонець „Ч. Січі" не перешкодив напасникові знову заволодіти м'ячем, і він без труднощів вмістив його в сітку порожніх воріт.

Після цих змагань „Ч. Січ" має на своєму конто 8:4 точки і 10:8 відношення голів і під сучасну пору займає на всіх 11-ть клюбів вищої дивізії шосте місце. Одначе наша дружина має в запасі 3-5 ігор, опущені в зв'язку із виступами за чаші Ню Джерзі і ЗСА.

ВІДБИВАНКА

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" взяла участь в першому офіційному турнірі Відбиванкової Асоціяції ЗСА, що пройшов в неділю, 14-го грудня м.р., у Воррені, Н. Дж. В звітовому турнірі змагалося 9-ть „А" клясових дружин з Ню Джерзі, Ню Йорку і Конектикат. Змагання проходили на початку в двох рівнорядних групах круговою системою, а після їх закінчення відбулися півфінальні і остаточно фінальні гри. Згідно з вислідами в цьому першому турнірі сезону „Ч. Січ" зайняла четверте місце в групі 5-ох і цим самим не закваліфікувалася до півфіналу турніру. Одначе в змаганнях з чоловими дружинами відбиванкового району Ґарден Емпаєр наша дружина показала гарну, змістовну гру, в більшості вела точками, але бракувало чіткого закінчення, до чого у великій мірі причинилася відсутність через грипу тренера, без якого нашим змагункам було важко робити в часі кожночасних змагань потрібні зміни перерви і переставки на позиціях. В поодиноких змаганнях „Ч. Січ" здобула наступні висліди: „Креоля" В. К. Ню Йорк 13:15, 10:15, „Морнінг сайд" В. К. 13:15, 7:15, „Берген" В. К. 8:15, 15:12, „Скайвокерс" В. К. 15:5, 14:16. Склад „Ч. Січі": С. Гейлі-Моравська, Л. Ґутрій, Ш. Файн, М. Вашкевич, С. Лопатовська, Д. Маркус, Ш. Тордю, М. Куний.

(от)

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

КИЇВ ВДВАНАДЦЯТЕ ЗДОБУВ ЧЕМПІОНАТ ФУТБОЛУ СССР

У неділю, 7-го грудня м.р., на Київському центральному стадіоні при участі 100,164 глядачів відбулися рішальні змагання за чемпіонат вищої ліги СССР, в яких українські футболісти впевнено перемогли Московський клюб „Динамо" вислідом 2:1 і цим самим вдванадцяте в своїй історії здобули звання чемпіонів.

На ці найважливіші останні амагання сезону чекали з великим нетерпінням не тільки любителі цього спорту в столиці України, але в цілому СССР. Чекали, сподівалися і вірили в перемогу киівлян як українці, так і усі неросійські національності, для яких ця футбольна „битва" між Києвом і Москвою була чимось більшим, ніж тільки розбудженням самою грою.

До тієї останньої зустрічі сезону в показнику табелі ігор лідерами були російські футболісти із досі здобутими 38-ма точками, українські футболісти були на третьому місці, маючи на своєму конто 37 точок. Отже для росіян для здобуття золотих медалей вистачало ремісувати, українські футболісти, щоб здобути ці нагороди, мусіли обов'язково виграти...і виграли.

Конто голів відкрив Рац в 15-ій хвилині. В 36-ій хвилині Бєланів подвоїв рахунок 2:0. В 56-ій хвилині Коливанов здобув для Москви почесного голя. Отже до здобутих в цьому році трофеїв в турнірах в Еспанії, Амстердамі та найцціннішого трофею Европи, українські футболісти завершили свої великі здобутки чемпіонатом СССР, в якому ще раз показали свою вищість над російськими клюбами.

Склад Київської дружини: Чанов, Безсонів, Балтача, Кузнецов, Дем'яненко, Рац, Яковенко, Бєланів, Заварів, Євтушенко, Михайличенко. Тренер В. Лювановський.

Серію чемпіонатів СССР Київ започаткував щойно після Сталінської ери в 1961 році. До цього часу — обов'язково домінували Московські клюби. Чергові чемпіонати Київ здобув в роках 1966, 1967, 1968, 1971, 1974, 1975, 1977, 1980, 1981, 1985 і врешті в 1986. Семикратно до цих почестей провадив цей Київський футбольний клюб тренер В. Лобановський.

Вершок показника табелі ігор вищої ліги СССР:

	Точок	голів
Київ „Динамо" Україна	39	53:33
Москва „Динамо" Росія	38	46:26
Москва „Спартак" Росія	37	52:21
Ленінград „Зеніт" Росія	33	44:36

Дальші місця зайняли: Тбилісі „Динамо" Грузія (33), Донецьк „Шахтар" Україна (31), Алма-Ата „Кайрат" Казахстан (30), Вільнюс „Жальгіріс" Литва (30), Москва „Торпедо" Росія (30), Мінськ, „Динамо" Білорусія (28), Дніпропетровське „Дніпро" Україна (28), Харків „Металіст" Україна (27), Баку „Нефтчі" Азербайджан (26), Єреван „Арарат" Вірменія (26), Одеса „Чорноморець" Україна (23) і Кутаїсі „Торпедо" Грузія (17). Два останні клюби випали до нижчої І-ої ліги.

(от)

Різдвяна...

Закінчення зі стор. 2.

Коли повернулася до вітальні, Юрко розпн'явши блюзу і відсунувши окуляри на чоло, дрімав спокійно на канапі легко похрапуючи.

— Ось твоє молоко, Юрку. Але ти либонь його не потребував, коли вже задрімав. Найкраще я зараз покличу таксівку, щоб тебе відвезла до готелю — і Ляля не чекаючи відповіді, пішла до телефону.

Юрко пив з вдоволенням молоко, виправдувався, що либонь з'їв забагато вареників, і питався чи може на другий день зателефонувати до неї.

Ляля, виминаючо, відповідала, що не знає коли буде вдома, а в серці було одне бажання, щоб цей... інакший Юрко вже відійшов.

Ще один поцілунок в руку, грохи липкавий від молока з медом, і Ляля, замкнувши на засувку двері, глибоко відітхнула.

Відбулася 11-та Велика рада Уладу Пластового Сеніорату

Велика рада Уладу Пластового Сеніорату відбулася 18-го жовтня 1986 року в Ню Йорку в Пластовій домівці з участю 66 осіб. Радою проводила президія у складі: пл. сен. Орест Гаврилюк — голова, пл. сен. Олесь Марченко — заступник голови, пл. сен. Ірина Кравців і пл. сен. Оксана Лобачевська — секретарі.

Після відчитання протоколу з попередньої Великої ради звітували головний булавний Уладу Пластового Сеніорату пл. сен. Василь Мочула, який доповнив свій звіт, що був раніше надрукований в „Слові" — Листок Зв'язку Уладу Пластового Сеніорату ч. 3(118) за липень-вересень 1986. Він згадав, що праця була утруднена, бо члени Булави були розкинені в різних місцевостях. А все ж таки кожний член Булави мав визначені свої обов'язки і виконував їх по змозі якнайкраще.

Звітували ще інші члени Булави, а саме: пл. сен. Андрій Лемішка — заступник Головного Булавного і референт підвищень, пл. сен. Ольга Кузьмович — писар, пл. сен. М. Титла — скарбник, пл. сен. Дарія Бойдуник — діловод організації, пл. сен. В. Прокопець — діловод куренів.

Після звітів пл. сен. Ольга Кузьмович виголосила дуже змістовну доповідь п. н. „Сеніорат вчора, сьогодні і завтра". В дискусії заторкнено потребу притягання нових членів до Уладу Пластового Сеніорату. Підкреслено, що поодинокі курені УПС приймають на себе різні обов'язки і з великим успіхом проводять акції, заслуговуючи, таки, чином, на велике признання. На увагу заслуговують також успіхи наших друзів і подруг у громадському і політичному житті.

Розглянено справу довго оспорюваного правильника УПС і після деяких внесків передано цю справу правильниковій комісії для узгіднення з Головною Пластовою Радою і його затвердження. Ствердження, що необхідно відновити збірку на Фонд „Сірого Лева" і на продовжування видавання „Слова".

Звіти крайових булав Уладу Пластового Сеніорату виказують, що стан членства на кінець 1985 року у всіх країнах, тобто Австралії, Арґентині, Великій Британії, ЗСА, Канаді і Німеччині є 1549, в тому сеніорок 694 і сеніорів 855.

Після звіту провірної комісії і уділення абсолюторії уступаючій Головній Булаві УПС, обрано Головну Булаву УПС у такому складі: Василь Мочула — головний булавний УПС, Андрій Лемішка — перший заступник головного булавного і референт підвищень, Олесь Марченко — другий заступник і референт куренів, Христина Навроцька — писар, Дарія Бойдуник — діловод організації, Маркіян Титла — скарбник, Роман Барановський редактор „Слова" і Роман Юзенів — співредактор „Слова".

Прийнято ряд резолюцій. Після закінчення нарад відбулася товариська вечеря, якою дуже вміло проводив М. Кавака з гумористичними дотепами.

Р. Б.

Українські сеньйори відбули Загальні Збори

У неділю, 11-го листопада 1986 року в школі св. Юра в Ню Йорку, відбулися Загальні збори Сеньйорів, сполучені з Днем Подяки. Збори відкрив радник Ластовецький та попросив отця ігумена Пащака провести молитву і подав програму зборів, яку прийнято без змін. Президію вибрано в такому складі: д-р Роман Осінчук — предсідник, і Роман Крупка — секретар. Д-р Р. Осінчук перебрав провід зборами, привітав Лідію Савойко та всіх присутніх, а пані вміжчаі подавали до столів індика з прикрасами. Предсідник коротко зреферував історію Дня Подяки, що всі вислухали з великою цікавістю. Після обіду проф. В. Барагура відчитав уривок із своїх споминів з таборових часів в Німеччині та розвеселив зібраних сеньйорів.

По обіді почалась друга частина — збори Товариства Сеньйорів. Д-р Р. Осінчук, уступаючий голова, здав короткий звіт з праці товариства. Від соціяльного сектора сеньйорів говорив д-р М. Шпитко про аплікації в справі відкриття кухні для українських сеньйорів в Ню Йорку, про кореспонденцію з майором Е. Качом у справі прийняття українців на працю в Сіті Гол. (Кач бо обіцяв прийняти). По двох місяцях він отримав відповідь від мейора Кача, приймаючи людей на працю, він керується не національністю їх, а кваліфікацією, — так що усі заходи в тій справі були безуспішні. Д-р Шпитко також виробляв аплікації на пенсію тим, що працювали в Німеччині, а разом з Іриною Рибчук-Ліз постарався про харчі та допомогу для хорих сеньйорів. Опісля М. Заліпський доповнив суспільний сектор, бо виєднав 600 порцій приділу для сеньйорів. В дискусії займали голос: мґр Р. Бабюк, Т. Шевчук, М. Заліпський, М. Савицький та пані Ганущак що зробила велику несподіванку бо на кінець внесла тост для всіх Романів, а присутні відспівали їм грімке Многая Літа. Д-р Р. Осінчук в імені Романів подякував присутнім.

М. Заліпський зреферував справу дому та передав листа до Лінкенса, а також запросив сеньйорів на неділю, 21-го грудня до Інституту. За номінаційну комісію звітував М. Савицький, а потім подав кандидатів до Управи Т-ва: М. Шпонтак — голова, С. Боднар, Л. Савойка, М. Шпитко — заступники голови, Л. Коваль — секретар, М. Цвях — касир, В. Левицька — суспільна опіка, Р. Шуган — зв'язкова, Н. Білоус, М. Шепарович і Т. Рабій — імпрезові референти, М. Заліпський і Ю. Костів — господарські референти, І. Яремчук і М. Савицький — вільні члени. Контрольна комісія Т-ва „Самопоміч" залишається в попередньому складі, а саме: Оберишин, Дармограй і С. Чума. Запропоновану листу вибрано одноголосно. Вирішено висоту річної вкладки — три доляри.

Предсідник попросив до слова нововибраного голову, М. Шпонтака, що у своїм слові подякував за вибір та довір'я до нього та обіцяв служити громаді по можливостях своїх сил. Він рівнож подав години урядування — у вівтірки від 1-ої до 5-ої і в п'ятницю від 5-ої до 7-ої години вечора. Після цього він попросив до молитви о. Григорія. Збори закінчено національним гимном.

Роман Крупка

Вечір пам'яті К. Зарицької в Ню Йорку

В суботу, 22-го листопада м. р., пластовий курінь „Верховинки" влаштував у залі Українського Інституту Америки вечір для вшанування пам'яті Катерини Зарицької, яка померла на 72-му році життя у Львові в серпні ц. р.

Відкриваючи вечір від імени „Верховинок", Ніна Самокіш підкреслила, що Катруся Зарицька все життя присвятила боротьбі за свободу України. В юнацькі роки вона була членом Організації Українських Націоналістів і в'язнем у польській тюрмі, далі — організатором Червоного Хреста в Українській Повстанській Армії і 25 років совєтським політв'язнем. Чи не про її життьовий шлях написав Василь Симоненко:

Та мушу я іти на рідне поле
босим,
І мучити себе й ледачого
серпа,
І падати з утоми на
покоси,
І спать, обнявши власного
снопа.

Бо нива це моя! тут я
почну зажинок,
Бо кращий урожай не жде
мене ніде,
Бо тисяча доріг, мільйон
вузьких стежинок
Мене на ниву батьківську
веде...

Про Катерину Зарицьку розповідали на вечорі люди, які зустрічалися з нею в різні періоди її життя. Про дитячі й юнацькі роки Катрусі говорила Уляна Любович. К. Зарицька народилася 1914 року в Галичині, в родині вченого математика Мирона Зарицького. Вона вчилася в гімназії у Тернополі, пізніше у Львові. Належала до „Пласту". Любович добре пам'ятає товариську Катрусю в лавах українських пластунів. Товариші називали її ніжно Заруся. По закінченні гімназії Катруся поступила у Львівський політехнікум, спеціялізувалася у геодезії. Зарицька ще з юнацьких років належала до Організації українських націоналістів. Маючи 20 років, вона була заарештована. В тюремній каплиці вперше побачила українського політв'язня Михайла Сороку. Війна визволила обох з тюрми, і восени 1939 року вони повінчалися. 1940 року Катрусю і її чоловіка знову заарештували цього разу совєтська влада. В тюрмі Катруся народила сина Богдана, якого батьки Катрусі врятували від сиротинця і домоглися взяти на виховання.

У. Любович підкреслила, що Катерина Зарицька все життя пам'ятала присягу пластунів — бути вірною Богові й Україні. Коли в совєтському концтаборі її запитували, де вона бере сили переносити всі страхіття, вона відповідала: „За мною стоїть Україна".

Про участь Зарицької в праці ОУН говорила Дарія Гнатківська-Лебідь.

Зарицька була однією з дванадцяти підсудних (серед яких була і промовець Гнатківська-Лебідь) на гучному процесі обвинувачених в убивстві польського міністра внутрішніх справ Броніслава Перацького. Його убив член ОУН Мацейко, як відповідального за політику репресій українців польським урядом. Судовий процес тривав від листопада 1935 року до середини січня 1936 року. Зарицьку обвинувачували в тому, що вона допомогла убивці перейти кордон. Трьох обвинувачених засудили на смертну кару. К. Зарицька дістала вирок: вісім років ув'язнення. З польської тюрми Зарицьку визволила війна, але незабаром її і чоловіка Михайла Сороку заарештували нові володарі — комуністичний режим. Ув'язненого Сороку вивезли до Совєтського Союзу, а Зарицьку не встигли. Після приходу німців вона була звільнена з тюрми, вчилася в Львівському Політехнікумі, стала одним з керівників підпільного Українського Червоного Хреста.

Про діяльність Зарицької у Червоному Хресті в 1943-47 роках написала Ірина Козак-Савицька, яка нині живе в Західній Німеччині. Ці спогади прочитано на вечорі, присвяченому Зарицькій.

Козак-Савицька пише, що сутички УПА з німецькими окупаційними силами почалися 1942 року, толі ж Український Червоний Хрест почав організовувати польові шпиталі та підготову хірургів із студентів старших курсів медінститутів. Підпільна діяльність українських повстанців та Червоного Хреста продовжувалася і після того як Західню Україну зайняли совєтські війська. Большевики боролися з партизанами і жорстоко розправлялися з ними. Зарицьку, яка була організатором і керівником мережі Червоного Хреста на Львівщині, зловила большевики, дуже побили і замкнули в селянській хаті. Їй пощастило втекти через вікно і переховатися, але вона кілька місяців тяжко хворіла. Видужавши, діяла далі. Автор спогадів описує, як вони вдвох із Зарицькою переживали облави, поїздки з фальшивими документами, небезпечні мандрівки. Пише про їхню зустріч з сов'єтським вояком з Києва, який їм потайки сказав, що його призвали до армії, а толі змусили служити у військах КҐБ.

Останньою виступила д-р Ніна Строката-Караванська, колишній совєтський політв'язень. Вона розповіла, що в 1960 року, бувши на волі, вона чула про трьох жінок — Катерину Зарицьку, Дарку Гусяк і Галину Дідик, яких довгі роки тримали у Володимирській тюрмі. Коли після смерти Сталіна почали переглядати справи в'язнів, багатьох звільнили. Люди дивувалися, чому випускають чоловіків, а трьох жінок тримають далі. Наприкінці 1950-их років Катерині Зарицькій вперше дозволили побачитися з сином, і Богдан Сорока їздив на побачення з матір'ю до Володимира.

У 1965 році на Україні відбулися арешти. В'язні опинилися в різних таборах, дехто потрапив до Володимирської тюрми. Зустрічі з трьома ув'язненими українками були неможливі, проте в'язні знали, що ті жінки допомагали в'язням: перешивали шмаття, латали одяг.

В 1966 році Святослав Караванський у клопотанні, посланому на ім'я голови Спілки Журналістів України, писав про трьох жінок-мучениць, вина яких у тому, що вони організували комітети Червоного Хреста у Львові, Дрогобичі та інших містах з метою допомогти партизанам УПА. І за це жінки гниють у кам'яній могилі — тюрмі.

Наприкінці 1960-их років Катерину Зарицьку, Дарку Гусяк і Галину Дідик перевезли до Мордовського табору, і вони змогли вперше за багато років походити по небетоновій землі, торкнутися трави і дерев, яких вони не бачили коло 20 років. Строката-Караванська сказала, що коли вона в 1972 році прибула до Мордовського табору, там були грядки з квітами, що їх виростили ті жінки. У таборі в той час з них ще була Дарка Гусяк.

Строката-Караванська мала нагоду зустрітися з К. Зарицькою, коли їх шляхи перехрестилися в пересильній тюрмі: Зарицька поверталася додому, пробувши в ув'язненні 25 років, а Строкату-Караванську везли до табору відбувати строк ув'язнення. Це було 18 вересня 1972 року. Строката була в окремій камері. Раптом двері відкрилися, привели жінку. Строката так розповіла про цю зустріч:

„Ми заговорили, звичайно, російською мовою. Я зауважила, що жінка говорить з акцентом. Я спитала: „Ви — литовка?" — „Ні, я — українка". Коли вона це сказала, перед моїми очима промайнула фотографія, що їх показував Богдан. Це була Зарицька. Вечір і ніч ми провели разом. Вона знайшла шматок паперу і олівець, написала: „Для чого вони влаштували нам цю зустріч?"

Цього ми не знали. Може для того, щоб я розповіла про неї друзям молодих років Катерини Зарицької... — сказала Ніна Строката. Після нашої зустрічі ми час від часу листувалися. Її листи приходили і сюди, до Америки"...

Л. Дражевська

„Радуймося..."

(Закінчення зі стор. 1)

роби, як проказа та різні каліцтва людий, і сліпих від народження, які одразу ставали зрячими, але Він і воскрешав мертвих.

І немає релігії чи віри на світі, яка могла б дорівнюватися до християнства. Бо ніхто і ніколи не творив таких Божих чуд на нашій плянеті Землі, як творив Ісус Христос, бо Він Єдиний Богочоловік, який, як Син Божий, „від Отця народився поперелу всіх віків". Але: „задля нашого спасіння прийшов з небес і втілився від Духа Святого і Марії Діви і став Чоловіком" („Вірую").

Радуйтеся, народився Вселенський Учитель і Спаситель людства, Який не тільки дарував Свою Святу Євангелію в абсолютній любові і мудрості, вірі і волі для преобразування і спасіння людства, але Він Сам навчив апостолів і всіх Своїх учнів творити Божі чуда. І ці Божі Дари Він передав для всіх віруючих поколінь, незалежно від народности, місця і часу, які були поширені у православній Україні, якими особливо славилися святі Отці і Матері поманастирях, особливо славилася Києво-Печерська Лавра, яка дарувала 118 святих.

Радуйтеся, народився Вселенський Архиєрей Ісус Христос, який через Своїх апостолів і пророків, святих отців і матерів, тисячі душпастирів і мільйонів віруючих покликав для спасіння людства Свою святу християнську церкву, в якій універсальний християнський світогляд об'єднує всі правдиві науки під проводом Христової віри для збагнення абсолютної закономірности поширення, збагачення і покращення вселенського розвитку, в якому означена і головна мета для вічного благословенного життя людства.

Радуйтеся, народився Син Людський, який заповів правдивий Божий суд, що кожна душа відповідає, а також і її нарід за свої добрі чи лихі вчинки. Бо кожна душа, де б вона не знаходилася, має саможертвенно боротися за волелюбність і рівноправність як окремих душ, так і всіх народів, незалежно від умов, місця і часу.

Люди не пристосовуються до умов і обставин, як рослини і тварини, бо людям Бог дарував свобідну волю, вірну Божу душу і розум, — при допомозі яких люди мають збагнути вселенські Божі закони розвитку і працювати за ними.

І „коли прийде Син Людський у славі своїй, і всі янголи з Ним, тоді Він засяде на престолі слави своєї. І перед Ним усі народи зберуться". І Він праведних, як овець, відділить праворуч себе і скаже їм: „Прийдіть благословенні Мого Отця, посядьте царство, уготоване вам од заклалин світу". „Тоді скаже й тим, хто ліворуч: „Ідіть ви від Мене, прокляті, у вічний огонь, що дияволові та його посланцям приготовано" (Матвій, 25, 31-34).

І хоч наш волелюбний український православний нарід уже дуже багато перетерпів од цих злобних посланців диявола, але нині Ісус Христос своїм народженням кличе нас до правдивої боротьби і витривалости. Нас кличуть козаки із Запорізької Січі: „За віру православну, за землю українську, за прадідівську славу", бо вже невдовзі всі мучеництва закінчаться славною Божою перемогою — волелюбністю і суверенністю християнської України.

Адже з Божого призначення у Києві благовістив св. апостол Андрій Первозванний, який став основоположником Христової Церкви в Україні. А тому й свята наша УАПЦ(С) є Апостольською, яка повинна мати свого Патріярха, і вона буде його мати.

І в столиці України святий Рівноапостольний князь Володимир охристив наш український нарід у православній вірі на Дніпрі-Славуті 988 християнського року. І нині наш український нарід готується до відзначення Тисячоліття Християнської України, що відбудеться у 1988 році Божому.

І в Києві — „Місті Премудрости Божої" — в катедрі святої Софії, на Першому Соборі, Божі угодники, під первоієрархічним проводом православного просвітителя, священномученика Митрополита Києва і всієї України Блаженного Василя Липківського відродили Українську Автокефальну Православну Церкву Всенародної Соборноправности 1921 християнського року, яку ми нині ісповідуємо у велелюбних країнах світу.

У в цей день вселенської радости — народження Спасителя світу Ісуса Христа, і ми, українці-християни, радуємося і славимо Тебе, Сину Божий, своїми щирими молитвами і добротолюбними ділами нашими, бо тільки з Тобою є правдива перемога, бо Ти добрий і Чоловіколюбець! Амінь.

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!
СЛАВМО ЙОГО!

+ **Петро**
Архиєпископ січеславський

+ **Іосиф**
Єпископ лубенський

Дана на Різдво Христове,
25-го грудня 1986 року Божого,
при парафії святого Володимира,
Форт Фейн, Індіяна, ЗСА.

Ню Йорк у поклоні І. Франкові

135-ті роковини народження українського Велетня Духа Івана Франка відзначив Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій метрополітального Ню Йорку. Відділ Українського Конгресового Комітету при співучасті Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької організував концерт та інсценізацію його поетичного слова в неділю, 7-го грудня м. р., у залі середньої школи Вашінгтон Ірвінг.

Програму концерту започатковано американським гимном у виконанні солістки Ляриси Маґун-Гурин в супроводі фортепіяну. Голова комітету інж. М. Шпонтак коротким словом відкрив імпрезу, подавши програму та представивши головного доповідача проф. д-ра Євгена Федоренка. Доповідач накреслив сильветку Великого Каменяра, що залишив печать свого духа на пробудженні національної свідомости на західніх землях України в кінці XIX і на початку XX сторіч. Іван Франко—геніяльний ум, поет, письменник, науковець, мислитель, публіцист, драматург, перекладач чужих літератур, фолкльорист критик, незрівняний полеміст. Шедевром поетичної творчости І. Франка є його поема „Мойсей", в якій автор в персоніфікації біблійного Мойсея змалював безмежну любов до свого „розбитого, замученого народу", для якого він весь свій вік і життя трудився, „щоб з рабів тих зробити народ", і якому в пророчій візії віщує, „що прийде час і ти огнистим видом засяєш у народів вольних колі"...„і глянеш, як хазяїн домовитий, по своїй хаті і по своїм полі". В дусі Франкових заповітів доповідач взивав об'єднано стати в обороні прав українського народу та проти мовного ґеноциду на рідних землях, бо мова—це душа народу.

Відома українській громаді талановита співачка Ляриса Маґун-Гурин виконала чотири пісні до слів І. Франка: „Розвійтеся з вітром", „Як почуєш в ночі", і „Земле моя, всеплодючая мати" в музичних композиціях Я. Степового і „Не забудь юних днів" муз. М. Лисенка. Слід відмітити, що молода солістка постійно збагачує свій вокальний репертуар новими творами українських композиторів.

Поезію І. Франка „Зав'яле листя" під заголовком „Народна в'язанка" бездоганно та та з доброю мовною дикцією виконали молоденькі студійці при дискретній імпровізації фортепіяну композитора д-ра І. Соневицького. Виконавці—Тарас і Тиміш Ганкевич, Марко Глют, Лесик Кмета, Юрій Прятка, Ярослав Шуль, Ліда Залуцька здобули серця глядачів мальовничою ношею гуцульських леґінів та оригінальною хореографічною пантомімою в постановці Ольги Ковальчук-Івасівки.

У другій частині концертту учасники Студії Мистецького Слова виконали інсценізацію „Івана Вишенського" Івана Франка. Глибокою і зворушливою ґамою поетичного Франкового слова передали здібні студійці картину життя афонських покутників-ченців, що насамоті в скельних печерах над глибінню моря спасали свої душі. Стрункі дівочі постатті в довгих, білих убраннях-на зразок клясичного грецького театру передавали чіткою вимовою з великим відчуттям та динамізмом магічне слово Франка. „На Афоні дзвони дзвонять у вечірнюю годину"—переливами голосів молоді студійці наслідували наче б то справжній голос дзвонів, а почування розпуки, боротьби в душі поета, чи молитовний настрій вміло доповнювали ритмічні рухи клясичного хороводу студійців-муз в акустичній гармонії фортепіянового акомпаньяменту д-ра І. Соневицького. Аскольд Лозинський в ролі Івана Вишинського вже не вперше виказав уміння володіти мистецьким словом та драматичним хистом у переданні душевної боротьби ченця Івана, колишнього козака і народного провідника між еґоїстичним спасенням та обов'язком і повинністю супроти рідного народу.

Нюйоркська українська громада вдячна Студії Мистецького Слова Л. Крушельницької за довголітню, мозольну працю серед народженої в Америці української молоді над плеканням українського поетичного слова і української мови. Вечір, присвячений І. Франкові залишив гарні вражіння у глядачів. Хореографія до „Івана Вишенського"—в постановці мистця-хореографа Роми Прийми-Богачевської, костюми, які завжди вміло обдумані,—Марійки Шуст, оформлення сцени—Тарас Гірняк, акомпаньямент на фортепіяні до сольоспіву—Реней Ларсмен. Світляні ефекти—Андрій Ганкевич.

О. Луцька

В п'яту річницю відходу до вічности сл. п. М. Скорупського

Гяжко повірити, що вже п'ять років пройшло, як перенісся до кращого світу дорогий друг і побратим Максим Скорупський. Здається, що так недавно ми разом сиділи й говорили на різні теми, в українських справах і про тяжку неволю українського народу на рідних землях та міжнародну політичну ситуацію.

Здається, що це вчора було, як я його відвідував у шпиталі під час його тяжкої недуги й він був свідомий цього, що його хвороба є смертельною. Ми ще говорили про українську визвольну політику та можливість третьої світової війни та визвольну боротьбу українського народу й яку ролю українська еміґрація повинна відіграти в майбутній світовій війні двох протилежних світів, які будуть провадити страшну війну за опанування світу, коштом мільйонів жертв невинних народів. Тут курінний Макс, як ми його звали під час Другої світової війни, заявив, що ми українці, повинні бути дуже обережні й не наставляти наші голови під кулі за чужі інтереси. Ми повинні зберегти себе й об'єднати всі наші сили для цієї святої визвольної боротьби українського народу за самостійну й соборну державу.

Ми мусимо числити на наші власні сили, бо ніхто для нас держави не збудує, якщо ми самі нашою кров'ю не виборемо її. До цієї великої і святої справи ми мусимо бути об'єднані, бо для нас це буде велика історична й політична проба, це може бути остання нагода. Якщо ми її не зуміємо використати, то це може бути трагедія української нації.

Це була остання і незабутня розмова з курінним Максимом Скорупським перед його відходом до вічности. Він у тій прощальній розмові зі мною висловив свої глибокозмістовні й патріотичні думки, а ті слова, які він сказав, є привдивими і святими. Тепер тим більше його погляди, які він висловив в тій розмові зі мною, викристалізовуються, бо українська національна справа, тобто визвольна боротьба українського народу оплюґавлюється в Америці й Канаді. Москва через своїх аґентів хоче знеславити увесь український народ та його слушні і святі домагання на власну державу. Та остання заява сл. п. побратима курінного Максима Скорупського, що ми не можемо ні на кого розраховувати, тільки на власні сили, набирає з кожним роком більшого значіння у сьогоднішній міжнародній політичній ситуації яка для нас не є приятлива. Рівночасно Макс заявив, що до цього останнього й рішучого бою ми повинні себе об'єднати.

Побратим майор М. Скорупський не тільки був добрим вояком старшиною, а також був добрим політиком. Він передбачував наперід на кілька або на десятки років політичну ситуацію у світі, а зокрема національно-політичну ситуацію українського народу. Він у кожній розмові зі мною підкреслював, що ми мусимо числити на власні сили та якнайкоріше треба з'єднати всі наші сили, не дивлячись на партійні погляди кожного з нас, бо Україна мусить бути понад партіями й добро та справа українського народу вимагає єдности.

Остання моя розмова з Максимом глибоко закарбувалась у моїй пам'яті й ніколи я її не забуду, бо це

Св. п. Максим М. Скорупський

був останній заповіт і глибокі патріотичні його бажання перед відходом до вічности.

Дещо я згадав про діяльність курінного М. Скорупського п'ять років тому в посмертній згадці, але ще є багато дуже цікавих картин з його життя, що їх майже ніхто не знає, бо сам Максим про себе не все написав. Можливо, що він це робив зі скромности або вважав, що ще не прийшов час, щоб можна все написати.

Сл. п. Максим був людиною непересічних здібностей. Він не був тільки курінним, а був людиною великого маштабу, людиною, яка мала колосальні знання у військовій і політичній ділянці та в напрямках державно-творчого й будівничого життя українського народу.

Вже раніше про нього я згадував, що Максим не любив багато говорити, але він міг багато зробити. Щоб дати справедливу оцінку про його знання треба було з ним довший час співпрацювати. Він належав до людей провідників, яких уми просвітлює сам Бог. Це є люди, які є Богом дані, щоб сповняти великі завдання вищого порядку.

Сл. п. М. Скорупський був зрівноваженим і холоднокровим та надзвичайно шляхетної вдачі. В найбільш скрутних хвилинах він опановував ситуацію і був певний себе, що є дуже важливе у бойових діях. В тяжких обставинах розум в нього працював геніяльно, й це давало запоруку переваги людини. На жаль, таких людей мало є. Якщо така людина відходить до вічности, то залишається прогалина, яку тяжко заповнити.

М. Скорупський був дуже солідний, обов'язковий і серйозний. Цього він також вимагав від підданих йому старшин і вояків. Якщо він брав на себе якесь завдання, то виконав його стовідсотково. Був дуже товариським і старався дорадити іншим, як вийти з даної ситуації і з найменшими втратами. Багато наших побратимів зберегли своє життя завдяки курінному Максимові.

Здається, що це було недавно, коли ми стояли в бойових рядах і відбували ворожі атаки, а відтак переходили до контратаки з такою великою духовою і незламною силою, що ворог перед нами не міг устоятись, хоч мав переважаючі сили, був примушений відступати. Таким був командир Макс, який втішався пошаною не тільки серед своїх, але й чужих старшин і вояків.

Навіть тепер по п'ятьох роках відходу до вічности тяжко обійтись без нього, бо його скрізь бракує, нема з ким поговорити про справи, які нас лучили, головно військові й політичні, в яких Максим дуже добре орієнтувався, хоч багато є між нами військовиків і політиків, але курінного Максима ніхто не може заступити. Він був дуже скромний і не шукав особистої слави, був правдивим відданим патріотом свого народу, до якого серце його було наповнене любов'ю. Все своє трудолюбиме життя присвятив для українського народу та брав активну участь у визвольній боротьбі за здобуття самостійної української держави. Він горів любов'ю до своєї вужчої батьківщини Волині, де він виростав, здобував освіту, національну свідомість, український патріотизм. Там гартувався його революційний дух до завзятої боротьби з ворогами України.

Сл. п. курінний Максим Скорупський був непохитним і завзятим борцем за волю України та працював на різних відтинках українського громадського й політичного життя на еміграції, а рівночасно був прикладним мужем для вірної дружини Броніслави, улюбленим батьком для своїх дорогих дітей Петра й Наталки та добрим дідусем для своїх внуків. Був глибоковіруючою людиною, що кріпило його духово. Сильна й непохитна віра запалювала любов у його серці до рідного народу. Ті два елементи людської душі — віра й любов — повертають людину на позитивний шлях, бо без тих двох духовних елементів не можна бути шляхетною людиною.

Тих кілька скромних слів у п'яту річницю відходу до вічности сл. п. курінного Максима Скорупського, великого патріота, військовика, політика та незламного борця за волю України, хай пригадає нам ту шляхетну людину, яка вписала нову сторінку в історію визвольної української боротьби. Він своєю невсипущою працею показав правдивий шлях для майбутніх поколінь.

Вірю, що цей час наближається і та свята ідея, за яку він боровся, скоро буде зреалізована. Українська держава стане дійсністю і від Сяну до Дону буде одна Україна з'єднана в одну родину.

Пам'ять про Максима Скорупського буде переходити з роду в рід.

Микола Турецький

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го СІЧНЯ 1987 р.

Рочестер, Н. Й. Річні збори Т-ва Запорожська Січ 367-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії св. Йосафата. Проситься щоб члени явилися. Порядок зборів — Контрольна Комісія дасть звіт з 1986 р., вибір уряду на 1987 р., важні справи до Статуту і інше. — В. Попович, секр.

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1987 р.

Савт Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. о. Николая 293-ій Відд., о год. 1-ій по пол., зарас по другій Службі Божій в церковній залі при 261 — 19-та вул. Проситься членство взяти участьу зборах та вирівняти вкладки. На порядку: звіти управи, вибір нової управи на 1987 р. та біжучі відділові справи, після зборів — товариська перекуска. — Управа.

Лудлов, Масс. Річні загальні збори Т-ва ім. І. Франка 253-ий Відд. в залі української католицької церкви при Некбури вул. Проситься членство прибути. — С. К. Гаврильців, предс., Ганущак І., касир, п-ні Михайлишин С., член управи.